BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY, JUNAGADH
(Established vide Government of Gujarat Act No. 23/2015)
ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ
(ગુજરાત અધિનિયમ નં. ૨૩ / ૨૦૧૫ દ્વારા સંચાલિત)

પરિપત્ર:

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટીની આર્ટસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી તમામ સંલગ્ન કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને સવિનય જણાવવાનું કે આર્ટસ વિદ્યાશાખા હેઠળનો NEP-૨૦૨૦ અંતર્ગત ગુજરાતી વિષય સેમેસ્ટર-૫ નો અભ્યાસક્રમ આ સાથે સામેલ છે.

માનનીય કુલપતિશ્રીની મંજુરી અનુસાર સદર અભ્યાસક્રમ શૈક્ષણિક વર્ષ જુન,૨૦૨૫ થી અમલવારી કરવાની રહે છે. આર્ટસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી તમામ સંલગ્ન કોલેજો ધ્વારા તેની અમલવારી કરવા જણાવવામાં આવે છે.

Bhakta Kavi Narsinh Mehta University Junagadh

૨૨/૫/૨૦૨૫
ખાસ ફરજ પરના અધિકારી
(એકેડમિક)

ક્રમાંક/બીકેએનએમયુ/ એકેડમિક/૨૦૭/૨૦૨૫
ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી,
સરકારી પોલીટેકનિક કેમ્પસ,
ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી રોડ,
ખડીયા, જૂનાગઢ-૩૬૨૨૬૩
તા.૨૨/૦૫/૨૦૨૫

પ્રતિ,

- ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી સંલગ્ન આર્ટસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમો ચલાવતી તમામ કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓ તરફ....

નકલ સાદર રવાનાઃ-

- માન.કુલપતિશ્રી/ કુલસચિવશ્રીનાં અંગત સચિવશ્રી.
- પરીક્ષા નિયામકશ્રી, ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

નકલ રવાના જાણ તથા યોગ્ય કાર્યવાહી અર્થે:

- સીસ્ટમ મેનેજરશ્રી, આઇ.ટી.સેલ વિભાગ (વેબસાઇટ ઉપર પ્રસિદ્ધ થવા અર્થે.)

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

JUNAGADH

BOARD OF STUDIES

FACULTY OF ARTS

SYLLABUS FOR GUJARATI (HONOURS)

PROGRAMME (SEMESTER- V)

EFFECTIVE FROM JUNE, 2025

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

Major/Minor

Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020

Faculty of Arts

Effective from June 2025

Subject: GUJARATI

SEMESTER- V

SUMMARY OF THE SYLLABUS

Sem No.	Sr. No.	Category of Course	Title of the Paper	Course Level	Credit	Teaching Hrs.	SEE Marks	CCE Marks	Total Marks	Exam Duration
Sem-5	1	Major-11	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ-૧	5.5	4	60	50	50	100	2 Hours
	2	Major-12	ભાષાવિજ્ઞાન- ૧	5.5	4	60	50	50	100	2 Hours
	3	Major-13	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો- ૧	5.5	4	60	50	50	100	2 Hours
	4	Minor-4	‘સમુદ્રાન્તિકે– ’ધ્રુવ ભટ્ટ	5.5	4	60	50	50	100	2 Hours
	5	Minor-5	‘ધૂળમાંની પગલીઓ’ ચંદ્રકાન્ત શેઠ	5.5	4	60	50	50	100	2 Hours

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Major/Minor
Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: GUJARATI
SEMESTER- V

વ્યાપક હેતુઓ:

ભારત સરકાર અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્ કમિશનની નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ - ૨૦૨૦ના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો અને સૂચનોને અનુરૂપ બનાવવાના પ્રયત્નરૂપે ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી,જૂનાગઢના ગુજરાતી વિષયના સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમનો આ મુસદો તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે.

1. વિદ્યાર્થીઓને સૌંદર્યશાસ્ત્ર તથા કળા વિષયક જાણકારી પ્રાપ્ત કરાવવી તેમજ સંશોધનાત્મક, વિવેચનાત્મક, તુલનાત્મક અને સર્જનાત્મક અભિગમ કેળવવો.
2. ગુજરાતી ભાષા-સાહિત્ય, ભારતીય સાહિત્ય,વિશ્વ સાહિત્યના જ્ઞાનની સાથે સાહિત્યનો સાંસ્કૃતિક – સામજિક સંદર્ભે પરિચય કરાવવો.
3. વિદ્યાર્થીઓમાં સ્વાધ્યાય પ્રવૃત્તિ વિકસાવવી અને એમના કૌશલ્યનો વિકાસ કરવો તેમજ ગુણવતાપૂર્ણ શિક્ષણ અને વિકાસ માટે ઉત્કૃષ્ટ કક્ષાના સંશોધનો પર ભાર મૂકવો.
4. વિદ્યાર્થી સમાજાભિમુખ બને,તેનામાં માનવપ્રેમ અને વિશ્વબંધુત્વની ભાવના કેળવાય તેવા પ્રયત્નો કરવા.
5. વિદ્યાર્થી પ્રાચીન હસ્તપ્રતો,શિલાલેખો વાંચતો –સમજતો થાય અને એમની એ દિશાની સંશોધન-સંપાદન અને સર્જનની અભિરુચિ કેળવાય તેવા પ્રયત્નો કરવા.
6. સ્પર્ધાત્મક તેમજ નેટ-સ્લેટ જેવી પરીક્ષા માટે વિદ્યાર્થીઓ સજ્જ બને તેમજ અધ્યયન કાર્યમાં બહુભાષિતા અને ભાષાની ભૂમિકાને પ્રોત્સાહન આપવું.
7. એકવીસમી સદીની પ્રગાઢ બનતી જ્ઞાનપ્રચુરતા તરફ વિદ્યાર્થીને જાગૃત કરી એની વ્યવસાયિક સજ્જતા કેળવવી તથા સર્જનાત્ક અને વિવેચન ક્ષમતાનો વિકાસ કરવો.
8. વિદ્યાર્થીઓ ભાષા અને સાહિત્યનો અભ્યાસ કરે, તેમનામાં માનવ સંવાદિતા અને માનવ એકતાની ભાવના ખીલવવા માટે સાહિત્ય કઈ રીતે કડી રૂપ બને ! તેની પ્રતીતિ કરાવવી.
9. માતૃભાષાનો મહિમા સમજાવી તેના ચિત–હ્રદયમાં માતૃભાષા પ્રત્યે આદર અને ગૌરવની લાગણી પ્રગટાવવી. શૈક્ષણિક આયોજન અને પ્રબંધનમાં ટેકનોલોજીના ઉપયોગ પર ભાર મૂકવો
10. વિદ્યાર્થીઓ ભારતીયતા ,ભારતીય સંસ્કૃતિથી પરિચિત થાય એવો સઘન પ્રયત્ન કરવો.તેઓ ભાષાના માધ્યમથી પ્રાદેશિક ઈતિહાસને જાણે એવા ગ્રંથોનો સમાવેશ કરવો.
11. વિદ્યાર્થીઓમાં નૈતિકતા ,માનવીય અને બંધારણ મૂલ્યો જેવા કે સહાનુભૂતિ, સૌજન્ય, બીજું માટે સન્માન સ્વચ્છતા, લોકશાહીની ભાવના, સેવાની ભાવના, સાર્વજનિક સંપતિ પ્રત્યે સન્માન, વૈજ્ઞાનિક અભિગમ, સ્વતંત્રતા, જવાબદારી, બહુલતાવાદ, સમાનતા અને ન્યાયના ગુણોનો વિકાસ થાય એવા પ્રયાસો કરવા.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

Major/Minor

Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020

Faculty of Arts

Effective from June 2025

Subject: GUJARATI

SEMESTER- V

Course Level	**5.5**		**Internal Marks**	**50**
Programme	**U.G.**		**External Marks**	**50**
Semester	**5 (પાંચ)**		**Practical Internal**	**.......**
Course Type	**Major-11**		**Practical External**	**.......**
Course Credit	**4**		**Prac. Ext. Exam Time**	**.......**
Teaching Hours	**60**		**Total**	**100**
Course Code	**PHM301**		**Exam Duration**	**2-00 Hrs.**
Course Title	**અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ -૧**			

COURSE OBJECTIVE:

- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના જુદાજુદા યુગોથી પરિચિત થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના જુદા જુદા સર્જકો અને કૃતિઓથી પરિચિત થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ જુદાજુદા યુગમાં સાહિત્યના થયેલા ખેડાણને સમજશે. અને ગુજરાતી સર્જકોએ લખેલ સાહિત્ય સ્વરુપની કૃતિઓનો અભ્યાસ કરશે.

COURSE OUTCOME:

- વિદ્યાથીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ યુગોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે. તેમજ વિદ્યાર્થીઓ સુધારકયુગ અને પંડિતયુગના વિવિધ સર્જકોના જીવન અને એમની સાહિત્ય સેવાનો પરિચય મેળવશે
- વિદ્યાર્થીઓ સુધારકયુગ અને પંડિતયુગની મહત્વની કૃતિઓ વિશે વિગતે માહિતી પ્રાપ્ત કરશે.
- વિદ્યાર્થીઓ સુધારકયુગ અને પંડિતયુગને ઘડનારા સામાજિક રાજકીય, સાંસ્કૃતિક પરિબળો, સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલા નવપ્રસ્થાનો અને પ્રદાનોથી પરિચિત થશે.

TEACHING PEDAGOGY:

- ઇન્ટરેક્ટિવ ક્લાસરૂમ સત્ર, જૂથ ચર્ચા, પરિસંવાદ, પ્રદર્શન-સંબંધિત કાર્યો, ફિલ્ડવર્ક, પ્રોજેક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. શિક્ષણ અને શીખવાની પ્રક્રિયાને અસરકારક અને રસપ્રદ બનાવવા માટે મલ્ટિમીડિયા ઉપકરણ અને અન્ય સંબંધિત સાધનો અને આધુનિક તકનીકનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Major/Minor
Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: GUJARATI
SEMESTER- V

COURSE CONTENTS

Sem	Unit No.	Title of the Unit and the Topics	Teaching Hours
5	1	૧.અર્વાચીન અને મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની ભેદરેખા. ૨.અંગ્રેજી અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય, શિક્ષણ અને સંસ્કૃતિનો ગુજરાતી સાહિત્ય પર પ્રભાવ. ૩.સુધારકયુગીન સાહિત્યના પ્રેરક-પોષક પરિબળો અને વિશેષતાઓ. ૪.પંડિતયુગીન સાહિત્યના પ્રેરક-પોષક પરિબળો અને વિશેષતાઓ.	15
	2	**સર્જકલક્ષી અભ્યાસ:** ૧. કવિ દલપતરામ ૨. કવિ અને ગદ્યકાર નર્મદ ૩. નવલકથાકાર ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી ૪. કવિ કાન્ત	15
	3	**સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ:** (ઉદભવ અને વિકાસ) ૧. નવલકથા ૨. નવલિકા ૩. નાટક ૪. નિબંધ	15
	4	**સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિ પરિચય:** ૧. ગુજરાતી પ્રવાસ સાહિત્ય ૨. ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકો ૩. ગુજરાતી સાહિત્યિક સંસ્થાઓ **કૃતિલક્ષી અભ્યાસ :** ૧. 'મારી હકીકત' ૨. 'કરણઘેલો' ૩. 'ભદ્રંભદ્ર'	15

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

Major/Minor

Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020

Faculty of Arts

Effective from June 2025

Subject: GUJARATI

SEMESTER- V

REFERENCE BOOKS:

ક્રમ	ગ્રંથ	લેખક –પ્રકાશક
૧	ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ ૩-૪-૫`	ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨	સાહિત્યકોશ અર્વાચીનકાળ	ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ	ધીરુભાઈ ઠાકર
૪	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ	પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫	ગુજરાતી નવલકથા	રઘુવીર ચૌધરી
૬	ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ	રમેશ ત્રિવેદી
૭	ગુજરાતી નાટક	સતીશ વ્યાસ
૮	મહિપતરામ ગ્રંથાવલી	ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
૯	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા	ધીરુભાઈ ઠાકર
૧૦	ગુજરાતી કાવ્યપ્રકારો	ડોલરરાય માંકડ
૧૧	સ્વરૂપ સન્નિધાન	સુમન શાહ
૧૨	સોનેટ : શિલ્પ અને સર્જન	ભાનુપ્રસાદ પંડ્યા
૧૩	ખંડકાવ્ય : સ્વરૂપ અને વિકાસ	ચિનુ મોદી

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Major/Minor
Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: GUJARATI
SEMESTER- V

Course Level	**5.5**		**Internal Marks**	**50**
Programme	**U.G.**		**External Marks**	**50**
Semester	**5 (પાંચ)**		**Practical Internal**	**......**
Course Type	**Major-12**		**Practical External**	**......**
Course Credit	**4**		**Prac.Ext.Exam Time**	**......**
Teaching Hours	**60**		**Total**	**100**
Course Code			**Exam Duration**	**2-00 Hrs.**
Course Title	**ભાષા વિજ્ઞાન-૧**			

COURSE OBJECTIVE:

- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષા અને તેની સંરચના વિશે વાકેફ થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ભાષાનું માનવ વ્યવહારમાં સ્થાન અને તેના ઉપયોગોથી માહિતગાર થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ભાષાના સામાજિક, સાંસ્કૃતિક, પ્રાસંગિક સ્વરૂપ ભેદોથી પરિચિત થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ભાષાના વ્યાકરણનો અભ્યાસ કરશે.

COURSE OUTCOME

- વિદ્યાર્થીઓ ભાષાનો માનવ વ્યવહારમાં ઉપયોગ કરતા શીખશે માન્ય ભાષા અને બોલીના સામ્ય અને વૈષમ્યને સમજશે.
- વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષાની વિવિધ પ્રાદેશિક બોલીઓનો વિશેષ પરિચય મેળવશે તેમજ જે – તે પ્રદેશની બોલીઓના લક્ષણોનો પરિચય મેળવશે
- વિદ્યાર્થીઓ ભારતના વિવિધ ભાષાકુળોથી પરિચિત થશે.
- વિદ્યાર્થીઓ અપભ્રંશથી આર્વાચીન ગુજરાતીની વિકાસરેખાના વિવિધ તબક્કાઓ -ભેદક લક્ષણો સાથે પરિચિત થશે.

TEACHING PEDAGOGY:

- ઇન્ટરેક્ટિવ ક્લાસરૂમ સત્ર, જૂથ ચર્ચા, પરિસંવાદ, પ્રદર્શન-સંબંધિત કાર્યો, ફિલ્ડવર્ક, પ્રોજેક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. શિક્ષણ અને શીખવાની પ્રક્રિયાને અસરકારક અને રસપ્રદ બનાવવા માટે મલ્ટિમીડિયા ઉપકરણ અને અન્ય સંબંધિત સાધનો અને આધુનિક તકનીકનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

Major/Minor

Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020

Faculty of Arts

Effective from June 2025

Subject: GUJARATI

SEMESTER- V

COURSE CONTENTS:

Sem	Unit No.	Syllabi Title of the Unit and the Topics	Teaching Hours
5	1	૧. માનવસમાજમાં ભાષાનું સ્થાન, ભાષાના વિવિધ ઉપયોગો. ૨. ભાષાની વ્યાખ્યા,(ધ્વનિતંત્ર ,રૂપતંત્ર, વાક્યતંત્ર, શબ્દભંડોળ) સામાન્ય પરિચય.	15
	2	૧. ભાષા અને બોલી વચ્ચેનો ભેદ, ૨. ગુજરાતી બોલીઓ: સૌરાષ્ટ્રી,પટ્ટણી,ચરોતરી, સુરતી બોલીની લાક્ષણિકતાઓ.	15
	3	૧. માન્ય ગુજરાતી ધ્વનિઘટકો: સ્વરો, સ્પર્શ વ્યંજનો,સંઘર્ષીઓ,પાશ્વિકો,પ્રકંપીઓ,અનુનાસિકો, અર્ધસ્વરોનો પરિચય. ૨. દ્વિરુક્ત અને રવાનુકારી શબ્દોનો વિગતે પરિચય	15
	4	૧. સંજ્ઞા,સર્વનામ અને વિશેષણની લિંગ,વચન અને વિભક્તિ સાથેની રૂપરચના. ૨. મૂળઅંગ અને સાધિતઅંગ (કર્મણી અંગ અને પ્રેરક અંગ) કૃદંત : પ્રકારો, પ્રયોગો, અર્થો.	15

REFERENCE BOOKS:

ક્રમ	ગ્રંથ	લેખક –પ્રકાશક
૧	ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ	જયંત કોઠારી
૨	ગુજરાતી ભાષાના દ્વિરુક્ત પ્રયોગો	પ્રભાશંકર તેરૈયા
૩	ગુજરાતી ભાષાના નામીક સમાસો	જે.સી.દવે
૪	ગુજરાતી ભાષાના અંગસાધક પ્રત્યયો	ઊર્મિ દેસાઈ
૫	રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય	ઊર્મિ દેસાઈ
૬	ધ્વનિસ્વરુપની વિભાવના અને વિકાસ	ભરત મોદી
૭	ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક વિકાસ	યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮	ભાષાવિજ્ઞાન	રમેશ ત્રિવેદી
૯	ધ્વનિવિજ્ઞાન અને ધ્વનિ પરિવર્તન	પ્રબોધ પંડિત

૧૦	ભાષા વિવેક	ભાષા નિયામકની કચેરી
૧૧	ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ	હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૨	ગુજરાતી વાક્યરચના	અરવિંદ ભંડારી
૧૩	ગુજરાતી વ્યાકરણમાં પરિવર્તન	કે.કા.શાસ્ત્રી
૧૪	ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા	કે.કા.શાસ્ત્રી
૧૫	ભાષાની ઉત્પત્તિ અને મુખ્ય ભાષાકુળો	હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૬	ગુજરાતી ભાષાના વિધાયક પરિબળો	પ્રબોધ પંડિત
૧૭	ભાષાવિજ્ઞાન	કે.બી.વ્યાસ
૧૮	ભાષાશાસ્ત્રની કેડીએ	ઊર્મિ દેસાઈ

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

Major/Minor

Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020

Faculty of Arts

Effective from June 2025

Subject: GUJARATI

SEMESTER- V

Course Level	**5.5**		**Internal Marks**	**50**
Programme	**U.G.**		**External Marks**	**50**
Semester	**5 (પાંચ)**		**Practical Internal**	**......**
Course Type	**Major-13**		**Practical External**	**.......**
Course Credit	**4**		**Prac.Ext.Exam Time**	**......**
Teaching Hours	**60**		**Total**	**100**
Course Code			**Exam Duration**	**2-00 Hrs.**
Course Title	**સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો -૧**			

COURSE OBJECTIVE:

- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના સિદ્ધાંતોનો પરિચય મેળવશે જે તેને સાહિત્યની કૃતિઓને સમજવામાં મદદરૂપ થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ કલાની વિભાવના ,અર્થ વિવિધ, લલિત અને લલિતેતર કલાઓ વિશે માહિતી મેળવશે
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યકલાની વિભાવના , સાહિત્યકલાનો અર્થ અને વિવિધ સાહિત્યકલાઓ વિશે માહિતી મેળવશે
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યની વિવિધ વિચારધારાઓનો પરિચય મેળવશે.

COURSE OUTCOME:

- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના સિદ્ધાંતોનો પરિચય મેળવશે .
- વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ લલિત અને લલિતેતર કલાઓ અને સાહિત્યકલાઓનો અભ્યાસ કરશે.
- વિદ્યાર્થીઓ સંસ્કૃત સાહિત્યની વિવિધ વિચારધારાઓ તેમજ આધુનિક સાહિત્યની વિવિધ વિચારધારાઓનો અભ્યાસ કરશે.
- વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના સિદ્ધાંતોનો પરિચય મેળવશે જે તેને સાહિત્યની કૃતિઓને સમજવામાં મદદરૂપ થશે.

TEACHING PEDAGOGY:

- ઇન્ટરેક્ટિવ ક્લાસરૂમ સત્ર, જૂથ ચર્ચા, પરિસંવાદ, પ્રદર્શન-સંબંધિત કાર્યો, ફિલ્ડવર્ક, પ્રોજેક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. શિક્ષણ અને શીખવાની પ્રક્રિયાને અસરકારક અને રસપ્રદ બનાવવા માટે મલ્ટિમીડિયા ઉપકરણ અને અન્ય સંબંધિત સાધનો અને આધુનિક તકનીકનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

Major/Minor

Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020

Faculty of Arts

Effective from June 2025

Subject: GUJARATI

SEMESTER- V

COURSE CONTENTS:

Sem	Unit No.	Title of the Unit and the Topics	Teaching Hours
5	1	૧. લલિત અને લલિતેતર કલા વચ્ચેનો ભેદ. ૨. લલિત કલા તરીકે સાહિત્યકલાની વિશિષ્ટતાઓ. ૩. લલિત અને લલિતેતર સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ.	15
	2	૧. ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય પરંપરા પ્રમાણે સાહિત્યની વ્યાખ્યા. ૨. અલંકારનું સ્વરૂપ અને કાવ્યમાં તેનું સ્થાન. ૩. છંદનું સ્વરૂપ અને કાવ્યમાં તેનું સ્થાન.	15
	3	**૧. સાહિત્યિક વલણો:** સૌષ્ઠવપ્રિય,કૌતુકપ્રિય અનેવાસ્તવવાદી. ૨. આકૃતિ અને અંતઃસ્તત્વ. ૩. પ્રતીક, કલ્પન, અને પુરાકલ્પન	15
	4	૧. સાહિત્ય અને સમાજ. ૨. સાહિત્ય અને નીતિ. ૩. સાહિત્ય અને સત્ય.	15

REFERENCE BOOKS:

ક્રમ	ગ્રંથ	લેખક –પ્રકાશક
૧	કલામીમાંસા	સુમન શાહ
૨	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો	પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૩	છંદ અને અલંકાર	દક્ષેશ ઠાકોર
૪	અલંકાર પરિચય	ચીમનલાલ ત્રિવેદી
૫	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો	મણિલાલ હ.પટેલ
૬	સાહિત્ય વિવેચન	બેચરભાઈ પટેલ
૭	સાહિત્યની અવધારણા	એચ.ડી.મોરી અને અન્ય
૮	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો	નગીનદાસ પારેખ
૯	ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત	જયંત કોઠારી
૧૦	રસસિદ્ધાંત : એક પરિચય	પ્રમોદકુમાર પટેલ
૧૧	અભિનવનો રસ વિચાર અને બીજા લેખો	નગીનદાસ પારેખ
૧૨	ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર	ગણેદેશ પાંડે
૧૩	ભારતીય સાહિત્ય વિચાર મંજુસા	બેટાઈ-કંસારા
૧૪	સાહિત્ય મીમાંસા	જૈમિની શાસ્ત્રી

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

Major/Minor

Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020

Faculty of Arts

Effective from June 2025

Subject: GUJARATI

SEMESTER- V

Course Level	**5.5**		**Internal Marks**	**50**
Programme	**U.G.**		**External Marks**	**50**
Semester	**5 (પાંચ)**		**Practical Internal**	**......**
Course Type	**Minor-4**		**Practical External**	**.......**
Course Credit	**4**		**Prac. Ext. Exam Time**	**.....**
Teaching Hours	**60**		**Total**	**100**
Course Code			**Exam Duration**	**2-00Hrs.**
Course Title	**'સમુદ્રાન્તિકે' –ધ્રુવ ભટ્ટ**			

COURSE OBJECTIVE:

- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી નવલકથાકાર ધ્રુવ ભટ્ટના જીવન કવન અંગે માહિતી મેળવશે
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને નવલકથા સ્વરૂપ,લક્ષણોનો પરિચય મળશે.તેમજ ગુજરાતી નવલકથાના 'સમુદ્રાન્તિકે'ને જાણશે અને એ દ્વારા સર્જક ધ્રુવ ભટ્ટની સિદ્ધહસ્ત કલમથી પરિચિત થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિધાર્થીઓ ગુજરાતી નવલકથાનો આસ્વાદ માણશે.

COURSE OUTCOME:

- વિદ્યાર્થીઓને નવલકથા સ્વરૂપનો પરિચય મળશે અને ગુજરાતી નવલકથા જાણશે-માણશે.
- વિદ્યાર્થીઓ પ્રાદેશિકતા અને પર્યાવરણ અંગે જાગૃત થશે.

TEACHING PEDAGOGY:

- ઇન્ટરેક્ટિવ ક્લાસરૂમ સત્ર, જૂથ ચર્ચા, પરિસંવાદ, પ્રદર્શન-સંબંધિત કાર્યો, ફિલ્ડવર્ક, પ્રોજેક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. શિક્ષણ અને શીખવાની પ્રક્રિયાને અસરકારક અને રસપ્રદ બનાવવા માટે મલ્ટિમીડિયા ઉપકરણ અને અન્ય સંબંધિત સાધનો અને આધુનિક તકનીકનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

Major/Minor

Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020

Faculty of Arts

Effective from June 2025

Subject: GUJARATI

SEMESTER- V

COURSE CONTENT

Sem	Unit No.	Title of the Unit and the Topics	Teaching Hours
5	1	૧. ધ્રુવભટ્ટનું જીવન અને સર્જન ૨. નવલકથા સ્વરૂપનો અભ્યાસ	15
	2	૧. ‘સમુદ્રાન્તિકે’ નવલકથાનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન ૨. ‘સમુદ્રાન્તિકે’ની વસ્તુ સંકલના	15
	3	૧. ‘સમુદ્રાન્તિકે’ની પાત્રસૃષ્ટી ૨. ‘સમુદ્રાન્તિકે’માં પર્યાવરણનું નિરૂપણ ૩. ‘સમુદ્રાન્તિકે’ શીર્ષકની યથાર્થતા	15
	4	૧. ‘સમુદ્રાન્તિકે’માં ભારતીય જીવનમૂલ્યો ૨. ‘સમુદ્રાન્તિકે’નું ભાષાકર્મ ૩. પૂર્વાપર સંદર્ભ	15

REFERENCE BOOKS

ક્રમ	ગ્રંથ	લેખક –પ્રકાશક
૧	સમુદ્રાન્તિકે	ધ્રુવ ભટ્ટ
૨	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય	ડૉ.બહેચરભાઈ પટેલ
૩	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસ રેખા	ડૉ.ધીરુભાઈ પટેલ
૪	ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ ૧-૨-૩	ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૫	નવલકથા સ્વરૂપ,સર્જન,સમીક્ષા	રતિલાલ દવે
૬	ગુજરાતી નવલકથા	રઘુવીર ચૌધરી
૭	ગુજરાતી કથાવિશ્વ	બાબુ દાવલપરા
૮	આપણા પ્રમુખ નવલકથાકારો	રવીન્દ્ર ઠાકુર
૯	નવલકથા સ્વરૂપ	પ્રવીણ દરજી
૧૦	સાંપ્રત સાહિત્ય	ધીરુભાઈ ઠાકર
૧૧	આધુનિકોત્તર સાહિત્ય	સં.સુધા પંડ્યા
૧૨	મીનારી	નરગીસ દલાલ

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Major/Minor
Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: GUJARATI
SEMESTER- V

Course Level	**5.5**		**Internal Marks**	**50**
Programme	**U.G.**		**External Marks**	**50**
Semester	**5 (પાંચ)**		**Practical Internal**	**......**
Course Type	**Minor-5**		**Practical External**	**......**
Course Credit	**4**		**Prac.Ext.Exam Time**	**.......**
Teaching Hours	**60**		**Total**	**100**
Course Code			**Exam Duration**	**2-00Hrs.**
Course Title	**'ધૂળમાંની પગલીઓ' –ચંદ્રકાન્ત શેઠ**			

COURSE OBJECTIVE :

- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ આત્મકથાના પ્રવાહો જાણશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ચંદ્રકાન્ત શેઠના જીવન –કવન અંગે જાણશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ 'ધૂળમાંની પગલીઓ' કૃતિથી અવગત થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ આત્મકથાની લેખન શૈલીથી પરિચિત થશે.

COURSE OUTCOME:

- વિદ્યાર્થીઓ ચંદ્રકાન્ત શેઠના જીવન –કવન અંગે જાણશે.
- વિદ્યાર્થીઓ 'ધૂળમાંની પગલીઓ' કૃતિથી અવગત થશે.જીવન સ્મરણોનું મહત્વ સમજશે.
- વિદ્યાર્થીઓ 'ધૂળમાંની પગલીઓ' અભ્યાસથી સ્મરણકથાની લેખનશૈલીથી પરિચિત થશે.

TEACHING PEDAGOGY:

- ઇન્ટરેક્ટિવ ક્લાસરૂમ સત્ર, જૂથ ચર્ચા, પરિસંવાદ, પ્રદર્શન-સંબંધિત કાર્યો, ફિલ્ડવર્ક, પ્રોજેક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. શિક્ષણ અને શીખવાની પ્રક્રિયાને અસરકારક અને રસપ્રદ બનાવવા માટે મલ્ટિમીડિયા ઉપકરણ અને અન્ય સંબંધિત સાધનો અને આધુનિક તકનીકનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Major/Minor
Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: GUJARATI
SEMESTER- V

COURSE CONTENTS:

Sem	Unit No.	Title of the Unit and the Topics	Teaching Hours
5	1	૧. સ્મરણકથા સ્વરૂપ અને લક્ષણો ૨. ચંદ્રકાન્ત શેઠ જીવન અને સર્જન	15
	2	૧. 'ધૂળમાંની પગલીઓ'નું સમગ્રદર્શી મૂલ્યાંકન ૨. 'ધૂળમાંની પગલીઓ'માંથી ઉપસતું લેખકનું વ્યક્તિત્વ	15
	3	૧. 'ધૂળમાંની પગલીઓ'માં ગ્રામ પરિવેશ ૨. 'ધૂળમાંની પગલીઓ'-શીર્ષક ૩. 'ધૂળમાંની પગલીઓ'નું ગદ્ય	15
	4	૧. 'ધૂળમાંની પગલીઓ'માં સમાજ નિરૂપણ ૨. 'ધૂળમાંની પગલીઓ'માં સંવાદ કલા ૩. પૂર્વાપર સંદર્ભ	15

REFERENCE BOOKS:

ક્રમ	ગ્રંથ	લેખક –પ્રકાશક
૧	સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો	પ્રસાદ બ્રહ્મભટ
૨	આત્મકથા સ્વરૂપ	ઉપેન્દ્ર પંડ્યા
૩	જીવનકથા	મણિલાલ હ.પટેલ
૪	ગુજરાતી ચરિત્ર સાહિત્ય	પ્રેમજી પટેલ
૫	ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ	ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૬	આત્મકથા ઉદ્ભવ અને વિકાસ	રસીલા કડિયા
૭	સંધાન	સુમન શાહ
૮	ગાંધાક્ષત	અનંતરાય રાવલ
૯	આત્મકથા સ્વરૂપ શ્રેણી	સતિશ વ્યાસ
૧૦	ગુજરાતી આત્મકથા લેખન	ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા
૧૧	ધૂળમાંની પગલીઓ	ચંદ્રકાન્ત શેઠ
૧૨	આત્મકથા સ્વરૂપ અને વિકાસ	અરુણ કક્કડ
૧૩	સચેતસ	અરુણ કક્કડ

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Major/Minor
Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: GUJARATI
SEMESTER- V

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
NO	**Particulars**	**Marks**
1	**Mid Semester Exam (Mandatory)**	**25**
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
	Total	**50**

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 24. Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY

Major/Minor

Syllabus of Gujarati (Honors) as per NEP-2020

Faculty of Arts

Effective from June 2025

Subject: GUJARATI

SEMESTER- V

PAPER STYLE:

EXTERNAL ASSESSMENT BY UNIVERSITY		
Que. No.	**Particulars**	**Marks**
Que-1	(A) Essay Type Question. (From Unit One) **OR** (B) Essay Type Question. (From Unit One)	**(10)**
Que-2	(A) Essay Type Question. (From Unit Two) **OR** (B) Essay Type Question. (From Unit Two)	**(10)**
Que-3	(A) Essay Type Question. (From Unit Three) **OR** (B) Essay Type Question. (From Unit Three)	**(10)**
Que-4	(A) Essay Type Question. (From Unit Four) **OR** (B) Essay Type Question. (From Unit Four)	**(10)**
Que-5	Short Notes. (2/4) (From Any Unit)	**(10)**